

צא :

כל גגות פרק תשיעי עירובין

עין משפט
נר מצוה

מסורת הש"ס

(א) לעיל פ"ג (ב) שבת ק"ל.
(ג) וי"ט א"ת ר"ב ה"א.
(ד) פ"ד ו"ח ה"ה
קמ"ב כ"ל ר"ש.

מוסף רש"י

ואנשי מרפסת ששכחו
דלא עירבו. ולט עם אלו,
אלו עירבו אלו לעמון ואלו
לעמון. מרפסת אחוזה היא
והרבה פתחי עליה פתוחין
לה ויטול יוצאין כסולם אחד
לחצר וממנה הולאין
ואנשיהו אין אסורין הולאין
וגבוה מרפסת, א"ל
הלו כסולם אלא להקל
ואסורין תורת מחילה עליו
ואין אסורין כדאמרין
לעיל (נ"ט) כולם תורת
פחה עליו ותורת מחילה
עליו והכל להקל, ומ"מ שי
רשותו כן ואין מולאין מו
לו (ע"ד פ"ג). כל
שבובה י" טפחים
למרפסת, אם יש בחצר
הל או עמוד גבוה י' סמון
למרפסת, רשות מרפסת
שולטת בו ומשתמשין בה
אלו לא בני חצר (ש"ס).
מבוי שלא נשתתפו בו,
עירוב חצירות מבוי קרי
סמון (ש"ס פ"ג).

אנשי מרפסת. דיורי עליה הרבה פתוחין לה: ולא עירבו. בני
חצר עם בני מרפסת אלו לעמון ואלו לעמון בני מרפסת
אין אסורים על בני חצר אע"פ שזרעין לה כסולם וזרקה רגלם עליה
לר"ה" דאמרין לעיל כ"פ' כיצד מעבדין (דף נ"ט): כולם תורת פחה
עליו ותורת מחילה עליו והכל להקל

והכל אמרין תורת מחילה עליו: כל
שנבוס י' טפחים. כגון עמוד או
הל: למרפסת. מותר להשתמש בו
ולחצר אסור דה"ל ליה כפחה ולנה
בזריקה ובסמוכה למרפסת בחוץ ד'
פסקין ומדוקמה לה בפירקין דלעיל
(דף ע"ד). פתוח מכלל לחצר. כלומר
אף לחצר ושנייה אסורים בו והכי
אוקמינן תהם: כד"א. דמחלקין
רשות חצר ומרפסת דלא מישמרו כבדי
הדדי: כוונתן וכו' עליות מבוי
שדיורין הרבה בחצר ודיורין הרבה
במרפסת: ועירבו אלו לעמון ואלו
לעמון. דהשתא מפקי בני חצר מאני
דנתיס ומצויין וכו' עליות מבוי
דעליה למרפסת ואי שרית ליה כלים
ששבתו בחצר לטלטל במרפסת אמי
לטלטל בה נמי כלי הבית: או ספוי
של יחידים. שאין בחצר אלא בית
אחד ואין במרפסת אלא עליה אחת:
שאינן לריבין לערב. לעמון והשתא
שכימי מאני דבית בחצר ומאני
דעליה במרפסת לביכא דליכא דליכא דעליה
הלק גזרו כהו רבנן דלא לישתמו
כהדי הדדי גזרה משום מאני דנתיס:
ושפחו ולא עירבו. לעמון דלא שכימי
מאני דנתיס בחצר ומאני דעליה
במרפסת: כולן רשות אחסא פני
לכלים ששבתו בחוסס. מאן שמעת
ליה האי כפרא ר"ש וקאמר עירבו
לא: רבנן היא. דמודו בנגיין וחצירות
דנתיס אחת הן ואיכא דדאי לא שרי
היכא דעירבו דגזרי כדאמרין בפרק
מי שהולאיהו (לעיל מט.) גבי ג' חצרות
הפתוחות זו לזו דפליגי אדרי"ש ואמרו
לשאתן אסורין דגזרי דילמא אמי
לאפקוקי מאני דנתיס דחצירה
שנאמנעית לחצירה חצרתה אכל ר"ש

לא גזר: דלא קמי. גג וחצר ואכסדרה ומרפסת וקרפף ומבוי דאי
ר"ש כולהו חדא רשותא נינהו: אסור להוציא מן החצר למבוי. כרבנן
דאסרי מבוי קרפף: במבוי אסור. ולקמן מפרש. קס"ד השתא
דאפילו כלים ששבתו בחוכו אסור לטלטלי ציה דכרמליה משוי ליה כל
ומן שלא נשתתפו בו: ור"ש מסייר. אף להוציא כלי חצר למבוי: כל
ומן שהן של רבים. קס"ד דה"ק הולאין וככולן יש דיורין הרבה ושכחו
ולא עירבו לעמון כיון דהשתא לא שכימי כלי הבתים בחצירות כולן
מותרים זה עם זה: לא עירבו חצירות כהדדי. וכל חצר עירבה לעמנה
והאל כל ומן שהן של רבים דאמר לאו טעמא להיתרם הוא אלא רבותא
הוא ואע"ג דלא עירבו חצירות כהדדי וכל חצר עירבה לעמנה וכל חצר
אית בה דיורין טובא ומפקי מאני דנתיס לחצר ואיכא למיגור דאידי
דלוויי דיורין לא מיוחדרי שפיר ומפקי מאני דנתיס לחצר האחרת
אפ"ה לא גזר: והאל לא עירבו. לגמרי משמע: מאי לא עירבו.
דמשמע לגמרי אשיתוף דמבוי קאי ועירבו דחצירות לא איירי מידי דלא
איכפת ליה כהו בין עירבה כל אחת לעמנה בין לא עירבו קאמר
דמותירס במבוי בלא שיתוף: ואמרי ליה רבנן לא. בגג וחצר ואכסדרה
ומרפסת מודינן לך אכל בקרפף ובמבוי לא: דה"ר וירא כפ' ר"א דמילא
(שבת ק"ל): אימא ולמבוי אסור. להוציא כלי החצר: היינו רישא. הא תנא
לחצר ומבוי דהיינו רישא אסור עירבו לעמון קאסרי רבנן ומשום כלי הבתים והאי דקמינן לא
עירבו לא נשתתפו הוא: אכל לא עירבו לעמון אימא מודו. אשמעינן משנה ימירה דעל כרחק חדר לעירבו וחדא ללא עירבו ואפילו הכי אסור:

גג וחצר ואכסדרה ומרפסת כולן רשות אחת הן. לרב דאוקי ממנ'
כיצד משתמין (לעיל דף פ"ד). לאותם הדמים במרפסת אמי
הכל שפיר דכשעירבו בני מרפסת לעמון ובני חצר לעמון דשכימי מאני
דנתיס בחצר ומאני דעליה במרפסת כשהקלע גבוה ה"ו למרפסת

שהקלע שזה להן ולבני חצר אסור
להשתמש על הקלע אפילו כלים ששבתו
בחצר אטו כלים ששבתו צבית ופחות
מכלן אסורין לשניהם וכשלא עירבו
דלא שכימי מאני דנתיס ודעליות שס
היו מרפסת וחצר רשות אחת ואין
אסורין זה על זה אכל לשמואל דקרי
מרפסת לבני עליות ומיירי שהקלע
כנגד חלונות ומשתמשין שס בני
עליות דרך חלונות כשלא עירבו ומימה
היאך משתמשין בפחות מ" בני עליות
על הקלע כלים ששבתו צבית דרך
חלונותיהן והלא אין חצר ומרפסת
רשות אחת אלא לכלים ששבתו בחוץ
ולא לכלים ששבתו בחוץ הבית
ועליות וי"ל דלשמואל דוקא ארישא
קאי דמיירי בגבוה עשרה הוא דמפליג
בין עירבו בין לא עירבו כדפסקין
לעיל איכא דשמואל אכל סיפא
דקמי פחות מין לחצר דהיי דוקא
לחצר לשמואל מיירי ודאי בין עירבו
בני עליה לעמון ובני חצר לעמון בין
לא עירבו ובין הכי ובין הכי בני
חצר מותרין ובני עליה אסורין לשלשל
מתלוותיהם: ובעל"מ ששבתו
בחצר מותר אפ"ה בחצר. פי' בכל
חצירות דאי חצות חצר ותו לא אפילו
שבתו צבית נמי ומיירי לרב כשלא
עירבו חצירות עם הנתיס וקשיא
דא"כ היכי מייתי סיעתא כסמון לרב
דאמר מבוי שלא נשתתפו בו אין
מטלטלין בו אלא נד' הא רב גופיה
לא אסר אלא כשעירבו נתיס עם
החצירות אכל כשלא עירבו לא אסר
דמנוכה בפרק אס לא הביא ושבת
דף ק"ל: ואדרבה קשיא מינה לרב
דכתיב' לא אסר רב ועוד דרב פסק
כר"ש והכל קאמר דר"ש ממיר וי"ל
דמייתי דכמו שעירבו לרב איכא
דרי"ש אין מטלטלין בו אלא נד' וטעמא דמרפסת שס רש"י משום
דכשעירבו אסור לטלטל מחצר למבוי אפילו כלים ששבתו בחוכה
אטו כלים ששבתו צבית ואין מבוי שום תשמיש ודמילא לכרמליה
כיון דאין בו אלא ג' מחציות ולכן אין מטלטלין בו אלא נד' הי"ג
לרבנן אפילו בלא עירבו אין מטלטלין בו אלא נד' דאסרי לטלטל
מאני דחצר למבוי דחצר ומבוי לדידהו לאו רשות אחת הן:
מהו דתיטא כי פליגי רבנן ע"ה דר"ש היבא דעירבו. ואסור
לטלטל מחצר למבוי משום דשכימי מאני דנתיס בחצר ומייהו
מחצר לחצר לא אסרי אע"ג דעירבו דאין תשמיש דחצר זה רגילין
בחצר אחרת אכל רגילות הוא להוציא מחצר למבוי ואע"ג דרבנן דשלש
חצירות אית להו (לעיל מה): גזרו וגם דברייתא דגג וחצר אכסדרה ומרפסת
אמרין דוקא לא עירבו הא עירבו גזרינן שמה רבנן דהכל אינם
רבנן דהתם ובלאו הכי ל"ל כן דפסקי מי שהולאיהו (לעיל דף מ"ו):
אמר דתנא דפליגי דרבי יהודה דגג וקרפף רשות אחת ולרבנן
דהכל אית להו) דמשמע לן דכלל עירבו פליגי וטעמא דאסור
מחצר למבוי דהיינו מבוי כמו קרפף דלא היו רשות אחת עם החצר:
והא

ליה אסור להכניס ולהוציא מן החצר למבוי: מהו דסימא. הא דתנא רישא אסור עירבו לעמון קאסרי רבנן ומשום כלי הבתים והאי דקמינן לא
עירבו לא נשתתפו הוא: אכל לא עירבו לעמון אימא מודו. אשמעינן משנה ימירה דעל כרחק חדר לעירבו וחדא ללא עירבו ואפילו הכי אסור:

א (מ"י פ"ד מה' עירובין
ה' טו ט"ס ע"ה א"ת פי'
ש"ס):

רבינו חננאל

ר"ש אנשי חצר ואנשי
מרפסת ששכחו ולא
עירבו כל שבובה י'
טפחים למרפסת פחה
סיקן לחצר, כמה דרבים
אסורים בחוסס שהיו
של רבים עירבו ולא
לעמון ואילו לעמון, אי
שהיו של יחידים שאין
צריכין לערב. אבל אם
היו של רבים ששכחו
ולא עירבו (גג) וחצר
ואכסדרה ומרפסת רשות
אחת. טעמא דלא עירבו
הוא דהיו רשות אחת,
אכל עירבו לא. קשיא
רש"י א"ל ור"י יוחנן.
ופסקין הא כרייתא (רבנן)
היא. כי קאמרינן בין
עירבו בין לא עירבו לר'
משמין קאמרינן. ואמרינן
דיקא נמי מילא קמי
מבוי (קריפף) בהדיהו.
שי"מ רבנן הוא ולא לר'
משמין. דהוא שפיעין ליה
לר' שפען דמבוי כקרפף
ובגג וכמרפסת. חשיב.
כרבנן לומר למידין לקמן.
ת"ש (חמ"ט) חצירות
ומתוחות זו לזו. ופחותות
למבוי ואסורין כולם לאן
עירבו. וסבור להכניס
ולהוציא מחצר למבוי
(וכו' ור"ש מחיר שיהיה
ר"ש אומר כל זמן
שהן של רבים ושכחו
ולא עירבו גג וחצר
ואכסדרה ומרפסת וקרפף
ומבוי כולן רשות אחת
הן. טעמא דלא עירבו
הא עירבו לא. וזרקין
כא לא עירבו חצירות
בהרי הדדי הא חצר
ובתיב עירבו. ודחיקין הוא
לא עירבו קמי. ולא
קרינן עירוב אלא בחצר
עם הבתים. אבל בחצר
דרך הבתים עם הכבוי
שיתוף נקרא. ואם לא
עירבו חצירות בהדי
קאמר כמו שאמרו, לא
נשתתפו הוה ליה למייתי
ופסקין חגי כברייתא לא
נשתתפו. וזו וישנן משנה
יתירה איצטריכא ליה.
מהו דתיטא כי פליגי
ר' אבא ורבנן בשלא
עירבו אכל בשעירבו
מורה להו דאסרי. קמ"ל
דמסנה יתירא דאפילו
בשעירבו פליגי עליהו.
אמר ליה רבנא לרב אשי

(א) מ"ד נכטי א"ל נחא נ"י
אמת היה לו כפליג גזרם
מסנה יתירא לר"ש אשמעין
ל"ה